

[Undervisningsministeren.]

til de bestemmelser, som har til formål at forbedre mulighederne for at bevare de mindre skoleenheder. De økonomiske konsekvenser, som knytter sig til disse bestemmelser, er af en ganske anden art end dem, jeg tidligere har omtalt. De går tværtimod i retning af at sikre små skoler ved at gøre dem mindre bekostelige i driftsudgifter pr. elev, end de er i øjeblikket.

Regeringen ser derfor ingen hindring for at søge disse bestemmelser gennemført snarest muligt, og derfor vil der altså ret hurtigt komme et lovforslag fra regeringens side om ændring af den gældende folkeskolelov, en ændring, som netop tager sigte på at løse de mindre skolars påtrængende problemer. Dette lovforslag går i hovedprincippet ud på, at hvis og når 75 pct. af de stemmeberettigede beboere har ønsket, at en skole skal opretholdes, så kan den ikke nedlægges før efter udløbet af den følgende valgperiode.

Så er vi netop ude over problemet med, at man kan afholde en afstemning ganske få uger før et kommunalvalg, og så kan kommunalbestyrelsen få uger efter bestemme, at skolen alligevel skal nedlægges. Så kan man ikke planlægge.

Vi ønsker en sikring for de små skoler. Vi ønsker en sikkerhed for, at man kan planlægge, så man ved, hvad man har at rette sig efter, og det er et af de lovforslag, som vi meget gerne vil fremsætte, så hurtigt det kan lade sig gøre, og være med til at føre ud i livet.

Halvgaard (FP):

I formålsparagraffen til det foreliggende lovforslag formuleres så smukt, hvordan folkeskolen må søge at skabe sådanne muligheder for oplevelse og selvvirksomhed, så eleven kan øge sin lyst til at lære, udfolde sin fantasi, opøve sin evne til selvstændig vurdering, og endvidere at folkeskolen skal forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund, og at skolens undervisning må bygge på demokrati, åndsfrihed og tolerance.

Det lyder meget rigtigt og godt, og det kan vi vist alle acceptere. Men ligesom undervisningsministeren var inde på det, så er der to ting, som heller ikke jeg mener der er lagt tilstrækkelig vægt på i formåls-

paragraffen, og som burde have været prioriteret langt højere, og det er kundskabs-tilegnelse og ansvarsbevidsthed.

Gang på gang har samfundets repræsentanter både fra erhvervsliv og videregående uddannelsessteder påpeget de unges mangelfulde kundskaber i hovedfagene dansk og regning. Disse kritikere har ganske ret. Skoleungdommens generelle kundskabsniveau er betydelig forringet i de senere år, og det skyldes flere ting.

For det første reduktionen i elevernes timetal, som indledtes med indførelse af lørdagsfrihed og afkortning af lektionerne.

For det andet en disciplinær krise, som findes ved flere skoler, og som lærerne står fuldstændig magtesløse over for. Lærerne i dag er i den situation, at de må affinde sig med hvad som helst fra elevernes side.

For det tredje er begrebet hjemmearbejde så småt ved at forvandles til noget uartigt, og også her gælder det, at skolen ingen muligheder har for at formå eleverne til at udføre dette hjemmearbejde.

For det fjerde er kundskabsniveauet forringet, fordi der blandt elever, lærere og forældre er skabt en usikkerhed med hensyn til skolens egentlige formål, netop fordi man fra højere sted har sat spørgsmålstejn ved betydningen af kundskabstilegnelse, karaktergivning og afsluttende eksaminer.

Når man ikke vil stille krav til eleverne i form af kundskabstilegnelse, pligter i form af hjemmearbejde, en god opførsel og en god tone, så fratager man dem ethvert ansvar, og det er medvirkende årsag til den rastløshed og ligegyldighed, som er ved at vinde indpas i vor folkeskole i dag. Det er et alvorligt problem, som vi her i folketinget måske ikke helt vil erkende, men som i hvert fald de, der arbejder i folkeskolen, har erkendt for længst.

Der er imidlertid en anden formulering i formålsparagraffen, som jeg gerne vil fremhæve, og det er sætningen i § 2, stk. 3, hvor der står:

„Folkeskolen forbereder eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund.“

Jeg synes, det er svært at få øje på en fuldstændig konsekvens mellem denne sætning og så indholdet af lovforslagets øvrige syv kapitler, som for mig at se indeholder bestemmelser og forordninger, som forældre,